

DOTAZNÍK PRO KANDIDÁTA NA FUNKCI KOMISAŘE**Teresa RIBEROVÁ****výkonná místopředsedkyně Čistá, spravedlivá a konkurenceschopná
transformace****1. Celková způsobilost, proevropské smýšlení a osobní nezávislost**

Které aspekty Vaší kvalifikace a osobních zkušeností hovoří pro Vaše jmenování komisařkou a jsou obzvláště relevantní z hlediska obecného evropského zájmu, a to zejména v oblasti, za niž ponese odpovědnost? Jak budete přispívat k naplňování politických směrů Komise? Jak budete uplatňovat hledisko rovnosti žen a mužů a začleňovat je do všech politických oblastí Vašeho portfolia? Jak budete zohledňovat problematiku mládeže?

Jak můžete Parlamentu prokázat svou nezávislost a jak hodláte zajistit, aby žádná z Vašich minulých, současných či budoucích aktivit nezpochybnila plnění Vašich povinností v rámci Komise?

Během celé své profesní dráhy jsem se zasazovala o prosazování obecného evropského zájmu, a to převážně ve funkci státní zaměstnankyně. Jsem přesvědčena, že je důležité sladit hospodářské a environmentální politiky s cílem zajistit sociální přínosy, hospodářskou prosperitu a konkurenceschopnost a správu životního prostředí. Zajištění řádné a účinné transformace hospodářství vyžaduje širokou podporu ze strany společnosti založenou na dialogu a širokém konsensu.

Jakožto španělská místopředsedkyně vlády a ministryně pro ekologickou transformaci, ministryně pro životní prostředí a generální ředitelka španělského Úřadu pro změnu klimatu jsem věnovala svou energii budování mostů mezi různými názory a očekáváními s cílem zajistit pokrok a nalézt řešení. Snažila jsem se odstraňovat překážky, sladovat postoje, propojovat mnohé proměnné a hledat komplexní řešení.

Aktivní zapojení do jednání o klimatu mi umožnilo zjistit, že složité problémy vyžadují vícerozměrný přístup a integraci různých oborů (energetika, klima, životní prostředí, průmysl, finance...). Díky zkušenostem, jež jsem získala v pozici ředitelky Ústavu pro udržitelný rozvoj a mezinárodní vztahy (IDDRI), jsem byla schopna přispět k formulování vyvážené dohody o klimatu, které mezinárodní společenství dosáhlo v roce 2015 v Paříži.

Naučila jsem se oceňovat význam vytváření a rozvíjení pevných dohod a význam uznávání naší vzájemné závislosti. Především jsem si uvědomila, že do rozhodovacího procesu musí být vždy zapojeni jednotlivci, na něž mají politiky největší dopad. Přejít k novému průmyslovému a hospodářskému modelu vyžaduje nové přístupy a je třeba věnovat zvláštní pozornost těm, kteří související dopady pocítí nejvíce.

Problémy, kterým dnes čelíme, a problémy, které musíme předvídat, abychom se připravili na budoucnost, nelze řešit izolovaně, neboť všechny tyto skutečnosti jsou vzájemně propojeny. Proto se domnívám, že komisaři a komisařky EU musí pracovat jako jeden tým se společným strategickým přístupem založeným na rovnováze a konsensu.

Jako evropská komisařka budu uplatňovat politické směry nově zvolené předsedkyně na období 2024–2029 na základě silného přesvědčení, které bylo podkladem pro mou profesní a politickou kariéru: budování mostů a podpora dialogu jsou nejvhodnějším prostředkem k dosažení cílů, které jsme si stanovili.

Domnívám se, že tyto dovednosti jsou obzvláště užitečné v současné situaci, kdy musíme být ještě jednotnější, abychom v kontextu velké celosvětové hospodářské soutěže řešili problémy EU, abychom našli nejlepší způsoby, jak zlepšit konkurenceschopnost našeho průmyslu, dobře fungující trh a rozhodná opatření, která budou správnou reakcí na očekávání občanů v souladu s našimi hodnotami.

Jak zdůraznily zprávy, jejichž autory jsou Enrico Letta a Mario Draghi, chceme-li být celosvětově konkurenceschopní ve stávajícím globálním prostředí, potřebujeme dobře fungující jednotný trh, který podpoří prosperitu, ochrání spotřebitele a vytvoří přitažlivý ekosystém pro investice, inovace, čistý průmysl a zaměstnanost.

Jako evropská komisařka se budu rovněž pevně zasazovat o politiky rovnosti žen a mužů. Zavazuji se, že mé týmy budou tuto zásadu dodržovat a že já sama budu usilovat o řešení nerovností mezi muži a ženami. Jsem odhodlána spolu s ostatními členy a členkami sboru komisařů zajistit, aby začleňování hlediska rovnosti bylo ústředním prvkem naší čisté, spravedlivé a konkurenceschopné transformace.

Jsem odhodlána spolupracovat se svými kolegy a kolegyněmi na splnění unijního slibu o prosperitě pro naše mladší generace. Naším úkolem je, abychom pomohli zachovat zdravou planetu pro současné i budoucí generace. Do našich politik proto musíme více začlenit rozměr mezigenerační spravedlnosti, abychom nikoho neopomíjeli, a to i v oblastech, jako jsou dovednosti a bydlení. Jsem rovněž odhodlána zajistit v celé Evropské unii stejné normy v oblasti dobrých životních podmínek zvířat, jakož i jejich důsledné provádění, a zároveň řešit otázky udržitelnosti, etické, vědecké a ekonomické aspekty a očekávání spotřebitelů. Na mezinárodní úrovni musíme i nadále prosazovat přísné celosvětové standardy.

Mezi mými osobními a profesními zájmy a povinnostmi, které bych převzala jako evropská komisařka, neexistují žádné rozpory. Nemám žádné soukromé zájmy ani ve finančním prostředí, ani ve firemním světě. Jsem si plně vědoma odpovědnosti, kterou přebírám, a na mé cestě není a nebude nic, co by mě odvádělo od dodržování zásady neutrality. Jsem zcela odhodlána sloužit společnému blahu evropských občanů. Pokud v budoucnu nastane při výkonu mé funkce komisařky situace možného střetu zájmů, budu o tom neprodleně informovat předsedkyni Komise von der Leyenovou.

Jsem disciplinovaná a ohleduplná osoba, uvědomuji si cíle a pravomoci stanovené ve Smlouvách EU a odhodlaně se k nim hlásím. Po celou dobu své kariéry budu zachovávat důvěrnost, obezřetnost a nezávislost. Hodlám být věrná obraně a provádění Smluv EU a jednat z pozice neutrality a nezávislosti na zájmech jednotlivých členských států, včetně státu, který navrhl moji nominaci.

2. Výkon funkce ve svěřeném portfoliu a spolupráce s Evropským parlamentem

Můžete příslibit, že budete Parlament řádně informovat o své činnosti a o činnosti svých útvarů? Jakou podle Vás nesete odpovědnost vůči Parlamentu?

Jaké konkrétní přísliby můžete dát, pokud jde o Vaši interakci s Parlamentem a přítomnost na jeho půdě, a to jak ve výborech, tak v plénu, a pokud jde o transparentnost, spolupráci a skutečné zohledňování postojů Parlamentu a vstřícnost k jeho žádostem o legislativní podněty? Pokud jde o zamýšlené iniciativy nebo probíhající postupy, budete Parlamentu včas poskytovat tytéž informace a dokumenty jako Radě?

Zavazuji se, že budu Evropský parlament průběžně informovat o oblastech, za něž budu zodpovědná. Pokud bude má nominace potvrzena, zajistím, aby byl tento přístup důsledně uplatňován v celém mém portfoliu, a to v úzké spolupráci s ostatními členy a členkami sboru komisařů a příslušnými útvary, zejména s komisaři a komisařkami v klastru „Čistá, spravedlivá a konkurenceschopná transformace“, aby byla zajištěna transparentnost a výměna informací s Parlamentem.

Ponesu odpovědnost za rozhodnutí učiněná v Komisi jakožto sboru komisařů. A důležité je, že budu mít tuto odpovědnost vůči občanům Evropy. Pravidelně budu navštěvovat členské státy, včetně oblastí mimo jejich hlavní města.

Společně musíme rychleji a intenzivněji pracovat v zájmu udržitelné prosperity a konkurenceschopnosti Evropy. Musíme usilovat o čistou, spravedlivou a konkurenceschopnou transformaci, která bude přínosná pro všechny občany a zajistí lepší fungování trhů pro evropské spotřebitele a podniky. To vyžaduje využití všech dostupných nástrojů při plném dodržování Smluv EU soudržným a koordinovaným způsobem.

Důležitou úlohu bude hrát politika hospodářské soutěže spolu s dalšími příslušnými nástroji politiky EU a členských států. Tím, že zajišťuje spravedlivé a rovné podmínky na jednotném trhu, přispívá k nižším cenám, rychlejším inovacím a odolnější ekonomice. Díky tomu se pak zvyšuje konkurenceschopnost Evropy v globální ekonomice, zejména v inovativnějších odvětvích, a EU to pomůže i při přechodu na klimatickou neutralitu. Totéž

platí i v případě spravedlivé transformace: opora v podobě konkurenceschopných trhů nám pomůže dosáhnout našich cílů rychleji, spravedlivěji a efektivněji a tak, aby zároveň nikdo nebyl opominut.

Budu úzce spolupracovat s Evropským parlamentem a zapojím se do otevřeného strukturovaného dialogu založeného na vzájemné důvěře. Budu dbát na transparentnost, pokud jde o motivaci našich politik, jejich ekonomické pozadí a obecné úvahy, které stojí za našimi pravidly a rozhodnutími. V této souvislosti se zavazují, že se budu pravidelně účastnit schůzí výborů a plenárních výměn o tématech spadajících do mého portfolia a také se budu osobně účastnit důležitých třístranných jednání.

Budu ochotna účastnit se spolu se svými útvary neformálních diskusí s poslanci a poslankyněmi prostřednictvím pracovních skupin výborů a otevřených schůzí koordinátorů, které pořádá sekretariát příslušných výborů, a vést dvoustranné dialogy s poslanci a poslankyněmi Evropského parlamentu.

Nadále budu využívat všech dostupných prostředků k tomu, abych zúčastněné strany a veřejnost průběžně informovala a motivovala k účasti. Jakýkoli významný politický návrh bude předmětem veřejné konzultace.

Jsem přesvědčena, že budeme spolupracovat v atmosféře plné vzájemné důvěry. Já osobně pro to udělám vše, co bude v mých silách.

Nově zvolená předsedkyně von der Leyenová se zavázala, že její Komise bude reagovat na usnesení Parlamentu. K tomuto cíli se plně hlásím. Za tímto účelem s Vámi v příslušných případech budu vést strukturovaný dialog s cílem projednat opatření v návaznosti na jakékoli usnesení podle článku 225 spadající do mé působnosti, které Váš orgán případně přijme, a zajistím, aby Komise na tato usnesení reagovala do tří měsíců od jejich přijetí.

Otázky Hospodářského a měnového výboru

Státní podpora

3. Máte za úkol vypracovat nový rámec státní podpory jako součást dohody o čistém průmyslu. Jak hodláte najít správnou rovnováhu mezi podporou průmyslové politiky, zachováním spravedlivé hospodářské soutěže a rovnými podmínkami? Uvědomujete si rizika fragmentace jednotného trhu vyplývající z rozdílného fiskálního prostoru členských států? Jaké záruky by podle Vás mohly zabránit narušení trhu a ekonomikám s menšími fiskálními kapacitami?

V souladu se Smlouvami by státní podpora měla být zaměřena na selhání trhu a měla by zabránit nadměrné kompenzaci, vytěšňování soukromého financování a dalším nepatřičným narušením hospodářské soutěže na jednotném trhu. Jako výkonná místopředsedkyně budu tyto zásady prosazovat a zajistím rovné zacházení se všemi členskými státy. Jsem plně odhodlána prosazovat v Evropské unii rovné podmínky, které jsou základem pro čistou, spravedlivou a konkurenceschopnou transformaci. Politika státní podpory v posledních letech umožnila evropskému hospodářství a jeho podnikům vyrovnat se s několika po sobě následujícími krizemi. Také se velmi změnila, aby byla v souladu s politickými cíli EU, včetně umožnění ekologické a digitální transformace a odolnosti.

Na tomto základě Komise v posledním funkčním období schválila podporu členských států v oblasti energetiky a životního prostředí ve výši více než 450 miliard EUR a státní podporu ve výši přibližně 800 miliard EUR v souvislosti s energetickou krizí. Stávající pravidla státní podpory již poskytují řadu možností, jak podpořit ekologizaci a dekarbonizaci hospodářství EU, jichž členské státy široce využívají. Nyní musíme při prosazování našich společných cílů postupovat rychleji a dále.

Řešení problému dekarbonizace vyžaduje, aby EU jednala jako jeden celek a mobilizovala kolektivní zdroje a evropské hodnotové řetězce s cílem podpořit úspory z rozsahu pro nákladově efektivní a spravedlivou transformaci založenou na inovacích. Jsem přesvědčena, že jednotný trh je pro Evropu nejsilnější karta. Nemůžeme si dovolit soupeření o dotace mezi členskými státy, kdy by větší a bohatší členské státy kladly překážky těm menším a méně bohatým. Musíme podporovat udržitelné průmyslové ekosystémy ve prospěch celé EU a musíme i nadále posilovat hospodářský rozvoj méně rozvinutých oblastí v EU poskytováním pobídek na produktivní investice pro evropskou soudržnost.

Prioritou bude rovněž zjednodušení a urychlení postupů posuzování státní podpory. Nemůžeme si dovolit odložit veřejnou podporu transformace energetiky nebo opatření k dekarbonizaci evropského průmyslu a posílení jeho

konkurenceschopnosti. V tomto duchu a na základě svého pověřovacího dopisu vytvořím nový rámec pro kontrolu státní podpory, který členskými státy umožní poskytovat rychlou a účinnou státní podporu v rámci dohody o čistém průmyslu. Tento rámec bude vycházet ze zkušeností s dočasným krizovým a transformačním rámcem a bude vycházet z těchto cílů: i) další urychlení zavádění výroby energie z obnovitelných zdrojů; ii) zavádění dekarbonizace průmyslu a prosazování energetické účinnosti, zejména v energeticky náročných odvětvích, a iii) zajištění dostatečné výrobní kapacity pro čisté technologie v Evropě, zejména tam, kde existuje riziko přesměrování těchto investic do třetích zemí v důsledku tam dostupných dotací. Zároveň zajistím, aby byly zachovány cíle soudržnosti a integrity jednotného trhu.

Spojování podniků

4. Jaké změny by mohl zahrnovat „nový přístup k politice hospodářské soutěže“ a jak jej lze lépe sladit s průmyslovou politikou? Jste spokojena se současným stavem uplatňování nařízení o spojování? Byla byste pro to, aby se Komise mohla zabývat také fúzemi pod prahovou hodnotou oznamovací povinnosti? Jak ochráníte naše inovátory z EU před likvidačními akvizicemi („killer acquisitions“) nebo akvizicemi podniků se sídlem v EU zahraničními státními podniky podporovanými a dotovanými jejich vládami způsoby, které pravidla jednotného trhu EU subjektům EU zakazují?

V minulém funkčním období již bylo vykonáno mnoho práce na zajištění toho, aby všechny nástroje hospodářské soutěže (fúze, antimonopolní opatření a kontrola státní podpory) byly zaměřeny na ochranu spravedlivé hospodářské soutěže a byly v souladu s cíli ekologického, digitálního a odolného hospodářství EU. Komise doplnila další nástroje pro řešení nově se objevujících výzev na jednotném trhu, zejména digitální strážce přístupu (nařízení o digitálních trzích) a rušivé účinky zahraničních subvencí (nařízení o zahraničních subvencích). Problémy, kterým hospodářství EU čelí, však vyžadují více opatření. Tyto nové nástroje je třeba plně uplatňovat. Hospodářská soutěž a další politiky, jako je průmyslová, obchodní nebo rozpočtová politika, hrají doplňkovou úlohu při podpoře dlouhodobé konkurenceschopnosti a hospodářského růstu. Jak uznává Draghiho zpráva, bez účinné hospodářské soutěže neexistuje v tržním hospodářství žádná konkurenceschopnost. Řádné prosazování politiky hospodářské soutěže by mělo vést k většímu objemu inovací a může zajistit, aby evropská průmyslová politika byla účinnější a účelnější tím, že pomůže nastavit správné pobídky.

Budu-li potvrzena ve funkci výkonné místopředsedkyně, budu v souladu s politickými směry předsedkyně von der Leyenové a se svým pověřovacím dopisem dále modernizovat politiku hospodářské soutěže tím, že se zaměřím na tři obecné klíčové cíle.

Za prvé, výrazně zjednoduším a urychlím příslušné procesy, aby byly v současném dynamickém prostředí účinné. Nemůžeme si dovolit odložit nezbytnou veřejnou podporu transformace energetiky, která povede k nižším cenám, nebo opatření k dekarbonizaci evropského průmyslu, která zajistí, aby mohl zůstat celosvětově konkurenceschopný. Zde je třeba dále zjednodušit podmínky pro schvalování státní podpory. Stejně tak si nemůžeme dovolit nepřiměřeně dlouhá antimonopolní šetření, během nichž společnosti nadále využívají výhod svých protisoutěžních praktik. Musíme zajistit větší účinnost tím, že posoudíme, jaké by měly být prvky případné aktualizace procesních pravidel, a to na základě probíhajícího hodnocení procesního rámce pro antimonopolní šetření. Jedná se o úkol, do něhož by měl být samozřejmě i nadále úzce zapojen Evropský parlament. V neposlední řadě musíme zajistit, abychom byli dostatečně aktivní v prosazování politiky hospodářské soutěže v současné digitální realitě. Digitální transformace má zásadní význam pro oživení růstu produktivity v Evropě a včasné opatření k zachování otevřených a dobře fungujících trhů jsou klíčová jak pro nové aktéry v digitální oblasti, tak pro šíření digitálních řešení v celém našem hospodářství.

Za druhé posílím a lépe zacílím prosazování pravidel hospodářské soutěže. Zajistím například, aby byla pravidla hospodářské soutěže prosazována důsledně a aby se naše kroky zaměřily na ta opatření podpory nebo na ty obchodní praktiky, které hospodářskou soutěž narušují nejvíce. Naopak poskytnu členským státům pokyny předem a omezím byrokracii při provádění bezproblémových veřejných opatření a pomohu prosazovat takovou spolupráci mezi podniky, která podporuje hospodářskou soutěž. Podobně budu usilovat o důrazné prosazování nařízení o digitálních trzích a formovat politiku Komise týkající se tohoto důležitého nového nástroje s cílem dosáhnout konkrétních výsledků pro evropské podniky a koncové uživatele.

Za třetí zajistím další účinné sladění politiky hospodářské soutěže s prioritami EU. To samozřejmě zahrnuje příspěvek k dohodě o čistém průmyslu pro udržitelné a konkurenceschopné evropské hospodářství a prohloubení našeho jednotného trhu. Patří sem rovněž podpora investic prostřednictvím spolupráce s ostatními členy a členkami sboru komisařů s cílem sladit kritéria, která umožňují co nejúčinnější kombinovat soukromé, unijní a vnitrostátní financování.

Pokud jde konkrétně o kontrolu spojování podniků, EU tradičně zaujímá příznivé stanovisko ke konsolidaci trhu a výhodám, které může poskytnout – s jasnou výjimkou případů, kdy konsolidace významně narušuje účinnou hospodářskou soutěž, zejména proto, že jejím výsledkem je nadměrná tržní síla, která může poškodit celé hospodářství EU, včetně malých a středních podniků, a samozřejmě i spotřebitele. I když tento základní cíl zabránit nadměrné akumulaci tržní síly musíme nadále respektovat, kontrola spojování podniků v EU se musí i nadále vyvíjet, aby zachycovala současné potřeby a dynamiku, jako je globalizace, digitalizace, udržitelnost, inovace a odolnost. Je třeba vzít v úvahu změny v efektivním rozsahu činností náročných na investice nebo v zeměpisném rozsahu činností konkurenčních podniků. Je nutné zohlednit, zda zákazníci budou v průběhu času ochotni přejít na nové dodavatele, kteří vyvinuli produkty v jiných regionech, nebo zda budou přikládat hodnotu důvěryhodnějším a spolehlivějším místním dodavatelům. K tomu, aby prosazování kontroly spojování podniků v EU zůstalo hlavním zprostředkovatelem konkurenceschopnosti unijních společností při plném dodržování Smluv, je nezbytné se neustále přizpůsobovat, a to i v případě, kdy podniky EU působí na světových trzích nebo kdy globální aktéři začnou pronikat na evropské trhy. I když k takovému vývoji dochází do značné míry prostřednictvím rozhodovací praxe, je nezbytné, aby základní právní rámec zůstal moderní a vhodný pro daný účel.

Jsem proto odhodlána splnit úkol uvedený v mém pověřovacím dopise, kterým je modernizace politiky hospodářské soutěže, zejména pokud jde o kontrolu spojování podniků, a to provedením přezkumu pokynů pro posuzování horizontálních spojování v souladu se svým pověřovacím dopisem. Mým cílem je zajistit, aby kontrola spojování podniků přikládala náležitou váhu potřebám hospodářství EU a odrážela celkové politické cíle a realitu trhu, včetně možného zefektivnění. Jednalo by se o takový přezkum, při němž by hlavní roli hrály inovace, investice a odolnost.

Zároveň jsem odhodlána rychle nalézt nejlepší způsob, jak zajistit, aby likvidační akvizice („killer acquisitions“) cílových společností s nízkým nebo nulovým obratem, ale s vysokým konkurenčním a inovativním potenciálem, neunikly kontrole podle pravidel EU pro spojování podniků pouze proto, že nesplňují prahové hodnoty oznamovací povinnosti založené na obratu. To má zásadní význam pro ochranu inovací a budoucí konkurenceschopnosti v EU. Za tímto účelem se budu zabývat všemi možnostmi, aniž bych pro společnosti vytvářela zbytečnou dodatečnou administrativní zátěž nebo právní nejistotu.

Vedle toho budu důsledně prosazovat nařízení o zahraničních subvencích s cílem chránit jednotný trh před subvencemi narušujícími hospodářskou soutěž ze strany neevropských zemí, konkrétně tu část daného předpisu, která se vztahuje na spojování podniků. Budu přitom důrazně prosazovat rovné podmínky pro evropské společnosti na celosvětové úrovni spolu s dalšími členy a členkami sboru komisařů a členskými státy odpovědnými za další nástroje, jako je prověřování přímých zahraničních investic a nástroje na ochranu obchodu.

Draghiho zpráva

5. Přijmete opatření k vytvoření „nového nástroje pro hospodářskou soutěž“, jak je navrženo v Draghiho zprávě, s cílem řešit strukturální problémy hospodářské soutěže? Budete při tom věnovat zvláštní pozornost citlivým kategoriím spotřebitelů? Které další návrhy týkající se hospodářské soutěže obsažené ve zprávách Enrica Letty a Maria Draghiho byste podpořila při jejich realizaci? Jaká by měla být úloha politiky hospodářské soutěže při řešení inflační dynamiky?

Jak zpráva Enrica Letty, tak Draghiho zpráva zdůrazňují, že pro konkurenceschopnost EU je důležité prohloubit jednotný trh podporou hospodářské soutěže a zachováním rovných podmínek. Plně podporuji naléhavý úkol, kterým je prohloubení jednotného trhu, a to i ve strategických odvětvích, abychom zajistili větší dosah. A plně souhlasím s tím, že narušování pravidel hospodářské soutěže rovněž oslabuje hybnou sílu růstu, investic a evropské konkurenceschopnosti. Budu-li potvrzena jako výkonná místopředsedkyně, zaměřím se na modernizaci a posílení prosazování pravidel hospodářské soutěže v souladu se svým pověřovacím dopisem a pečlivě zvážím také doporučení obou zpráv.

Návrh „nového nástroje pro hospodářskou soutěž“ uvedený ve zprávě profesora Draghiho upozorňuje na strukturální problémy na některých trzích, které mohou vyvolávat obavy, např. pokud jde o tichou koordinaci, zranitelnost spotřebitelů nebo nadměrnou závislost, aniž by představovaly jasné porušení pravidel hospodářské soutěže. Domnívám se, že je třeba se důkladně zamyslet nad tím, jak by nová studie trhu a mechanismus šetření mohly tyto problémy v konkrétních oblastech identifikovat a jak by bylo možné je účelně vyřešit způsobem účinně využívajícím zdroje, a to ve spolupráci s příslušnými tržními subjekty a jako doplněk stávajících nástrojů právních předpisů EU a vnitrostátních právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže, které byly nedávno posíleny nařízením o digitálních trzích a nařízením o zahraničních subvencích. Referenční hodnotou pro jakýkoli „nový nástroj pro hospodářskou soutěž“ by mělo být to, že může účinně splnit dané cíle a ani neoslabí prosazování

pravidel proti porušování stávajících pravidel hospodářské soutěže, ani podstatně neoslabí předvídatelnost pro podniky.

A konečně, ačkoli prosazování hospodářské soutěže není samo o sobě protiinflačním nástrojem a nemůže přímo řešit příčiny inflace, jako je nedostatek nebo nárůst poptávky, může zajistit, aby účastníci trhu nevyužívali šokových situací ke zvýšení cen nad konkurenceschopnou úroveň nebo uměle neudržovali ceny na vysoké úrovni, jakmile se tržní podmínky vrátí k normálnímu stavu a ceny by měly opět klesnout. Podporou konkurenčních trhů otevřených hospodářské soutěži může politika EU v této oblasti pomoci zabránit růstu cen nebo usnadnit jejich snižování. To má význam na hlavních trzích, které jsou ohroženy nadměrnou závislostí na jednom nebo několika málo dodavatelích. Budu-li potvrzena ve své funkci, hodlám těmto situacím věnovat plnou pozornost.

Otázky Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

*6. Jaké konkrétní kroky podniknete k zajištění úplného a včasného provedení *acquis* v oblasti životního prostředí a Zelené dohody, zejména ve vztahu k právním předpisům „Fit for 55“? Jak budete provádět tento úkol „nejjednodušším, nejspravedlivějším způsobem a v dialogu se všemi zúčastněnými stranami“, jak je uvedeno ve Vašem pověřovacím dopise, a jak zároveň zajistíte konkurenceschopnost, mj. s ohledem na specifickou situaci malých a středních podniků, a spravedlivou transformaci? Které zbývající slabiny a regulační nesrovnalosti či překrývání ještě vidíte v Zelené dohodě pro Evropu a souvisejících politikách a jaká konkrétní opatření přijmete k jejich odstranění?*

Během posledního funkčního období předložila Komise bezprecedentní právní rámec, který má nasměrovat EU ke klimatické neutralitě do roku 2050. Přijetí takového ambiciózního rámce i v situaci, kdy se potýkáme s globálními krizemi, jako je pandemie COVID-19 a vypuknutí války na Ukrajině, je důkazem evropského závazku stát se prvním klimaticky neutrálním kontinentem. Budu-li ve funkci potvrzena, budu úzce spolupracovat s příslušnými členy a členkami sboru komisařů na pravidelném sledování jeho provádění, abychom zajistili, že dosáhneme stanovených cílů. To bude doplněno dialogy o provádění, které budou vycházet z dosavadních dobrých zkušeností a při nichž budeme hovořit se zúčastněnými stranami v rámci přístupu založeného na hodnotovém řetězci, včetně regionů a místních komunit a finančních a sociálních partnerů. V případě potřeby můžeme připravit pokyny a případně i donucovací opatření. Mám v úmyslu úzce spolupracovat s komisařem pro hospodářství a produktivitu, provádění a zjednodušování při dohledu nad zátěžovými testy *acquis* EU v oblasti mé odpovědnosti. V této souvislosti budeme spolupracovat se zúčastněnými stranami, abychom zjistili nedostatky, nesrovnalosti a zbytečnou regulační zátěž.

Budu úzce spolupracovat s členskými státy při dokončování a provádění vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu, které mají zásadní význam pro realizaci cílů balíčku „Fit for 55“ v praxi, a budu poukazovat na nedostatky v provádění rámce členskými státy.

Pokud jde o politiky v oblasti životního prostředí, budu spolupracovat s členskými státy a dalšími zúčastněnými stranami na tom, abychom určili klíčové oblasti, které vyžadují strukturální reformy k nápravě přetrvávajícího nedodržování předpisů. Budu naslouchat členským státům, regionům, občanům a podnikům, abych si získala jejich důvěru a zajistila, že právní předpisy budou pro občany užitečné. Budu usilovat o opatření k posílení správní kapacity na všech úrovních – celostátní, regionální i místní – a podporovat osoby odpovědné za provádění, aby vzájemně čerpaly ze svých zkušeností. I když je prevence lepší než léčba, ve spolupráci s příslušnými komisaři a komisařkami nebudeme váhat využívat i řízení o nesplnění povinnosti. Zaměříme se na strukturální a systémové problémy nedodržování předpisů, u nichž mají donucovací opatření Komise největší přidanou hodnotu. Zajistíme, aby zejména směrnice EU byly prováděny v plném rozsahu a správně.

Kromě toho budu v případě svého potvrzení ve funkci věnovat zvláštní pozornost připravovaným prováděcím právním předpisům a aktům v přenesené pravomoci. Monitorování bude zaměřeno na to, aby se zabránilo zbytečné administrativní zátěži, dodržovala se zásada „pouze jednou“ a nezdvojovaly se požadavky na podávání zpráv. Zjednodušení znamená zdokonalení evropských politik a dosahování politických cílů co nejméně zatěžujícím a nákladově neefektivnějším způsobem, což vyžaduje, aby se jednotlivé politiky vzájemně podporovaly a byly soudržné. Není třeba zmiňovat, že nové akty by měly být příkladem jednoduchých, rychlých a účinných právních předpisů.

V zájmu dosažení cílů v oblasti klimatu a životního prostředí do roku 2030 budu spolupracovat s výkonným místopředsedou pro prosperitu a průmyslovou strategii a komisaři a komisařkami, kteří budou podle mých pokynů pracovat na předložení vybraných nových návrhů a iniciativ, včetně těch, které se týkají dohody o čistém průmyslu,

aktu o oběhovém hospodářství, aktu o akcelérátoru dekarbonizace průmyslu, balíčku týkajícího se chemického průmyslu a přírodních kreditů.

7. Jaká konkrétní opatření navrhnete pro zajištění soudržného přístupu k čisté, spravedlivé a konkurenceschopné transformaci a jak vnímáte vazby mezi těmito třemi aspekty Vašeho portfolia? Jaká konkrétní nová opatření plánujete navrhnout coby nezbytný rámec na podporu dosažení cílů v oblasti klimatu, zahrnující opatření v rámci dohody o čistém průmyslu a pokrývající všechna odvětví hospodářství? Jakým způsobem hodláte vytvořit efektivnější a podpůrnější regulační a investiční prostředí, které podpoří investice a inovace šetrné ke klimatu a zavádění čistých technologií a zajistí spravedlivou transformaci pro všechny? Jaká opatření navrhnete k mobilizaci investic nezbytných pro tuto transformaci, mimo jiné pro malé a střední podniky, na podporu všech zúčastněných stran, zejména podniků, pracovníků a domácností? Jaký je Váš postoj k cílené změně nařízení o výkonnostních normách pro emise CO2 pro osobní automobily a dodávky?

Ekologická transformace nabízí evropskému hospodářství významné příležitosti k růstu a EU ukázala, že lze zvyšovat HDP a zároveň snižovat emise CO2. Tato transformace však rovněž přináší problémy a nejistotu pro mnoho odvětví a pracovníků. Budu-li ve funkci potvrzena, budu spolupracovat s výkonnou místopředsedkyní pro lidi, dovednosti a připravenost s cílem zajistit, aby naše iniciativy byly dobře sladěny a aby příslušné útvary Komise spolupracovaly na tom, že přechod Evropy na čistou energii bude úspěšný a nikdo nebude opomenut. V souladu s jeho právními cíli by provádění Sociálního klimatického fondu mělo podporovat nejzranitelnější osoby.

Pokud jde o dohodu o čistém průmyslu, jejímž cílem je posílit konkurenceschopnost průmyslu EU a urychlit dekarbonizaci Evropy, hodlám spolupracovat s výkonným místopředsedou pro prosperitu a průmyslovou strategii. Dohoda o čistém průmyslu musí být komplexní a musí sjednotit nástroje EU pro prosperitu, konkurenceschopnost, dekarbonizaci a sociální spravedlnost a budovat mezi nimi synergie. Dohoda o čistém průmyslu se zaměří na posílení ekonomického zdůvodnění pro dekarbonizaci a na podporu průmyslu v jeho úsilí o inovace a rozšiřování. Představí soubor iniciativ, které mají mimo jiné zjednodušit administrativní postupy pro dekarbonizaci průmyslu, zavést rámec pro rozvoj rozhodujících trhů a mobilizovat soukromé financování této transformace. Sociální dopad dekarbonizace je třeba adekvátně řídit pomocí dvou složek: spravedlivá transformace (územní/regionální úroveň) a rádná transformace (rozsáhlejší distribuční otázky politiky v oblasti klimatu). Vypracujeme Akční plán pro dostupné ceny energie pro podniky a domácnosti, který se bude zabývat všemi složkami cen energie (včetně zdanění čisté energie a finančních trhů s energetickými komoditami), s cílem řešit jedno z hlavních znevýhodnění EU v hospodářské soutěži, jakož i akt o akcelérátoru dekarbonizace průmyslu zaměřený na energeticky náročná průmyslová odvětví. Tento akt podpoří rozvoj, výrobu a šíření evropských čistých technologií v průmyslu a urychlí plánování, nabídková řízení a povolenací postupy, zejména při transformaci energeticky náročných průmyslových odvětví. Partnerství v oblasti čistého obchodu a investic posílí naše vztahy s partnerskými zeměmi ku prospěchu všech. Tím se vytvoří rámec, který umožní přijímat správná investiční rozhodnutí k dosažení cílů EU v oblasti klimatu. V souladu se svým pověřovacím dopisem, a jak je uvedeno v mé odpovědi na otázku č. 3, vypracuji rovněž nový rámec státní podpory, který členským státům umožní poskytovat rychlou a účinnou státní podporu a zároveň zabránit nadměrné kompenzaci, vytěšňování soukromého financování a dalším nepatřičným narušením hospodářské soutěže na jednotném trhu. Dohoda o čistém průmyslu by měla vytvořit vhodné podmínky pro i) přeměnu naší strategie dekarbonizace ve zdroj růstu a kvalitních pracovních míst, ii) pomoc společnostem, aby byly celosvětově konkurenceschopné v odvětvích čistých technologií, a iii) přínos této transformace pro občany. Evropská průmyslová politika vyžaduje sociální dialog a spoluodpovědnost podniků.

Členské státy jsou základem vysoce konkurenceschopného hospodářství EU, ale řešení problému dekarbonizace vyžaduje, aby EU jednala jako jeden celek, a nikoli jako 27 samostatných členských států, aby mobilizovala kolektivní kapacity k dosažení úspor z rozsahu, inovací a nákladově efektivní transformace.

Jak jsem nastínila ve své odpovědi na otázku č. 5, budu rovněž úzce spolupracovat s členskými státy na tom, aby co nejdříve dokončily své vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu. Ty budou podkladem pro návrh klimatického cíle pro rok 2040.

Provádění stávajícího právního rámce bude vyžadovat významný příspěvek ze soukromých zdrojů. V rámci sboru komisařů budu pracovat na rozvoji nákladově nejefektivnější kombinace soukromých, vnitrostátních a unijních fondů, která by zajistila větší dopad při dosahování požadované dekarbonizace. Komise rovněž navrhne nový Evropský fond pro konkurenceschopnost, který má zajistit, že budeme investovat do inovací a technologií, které budou utvářet naše hospodářství a budou hnací silou naší transformace, včetně ekologické transformace. V souladu

s pověřovacím dopisem by tato činnost měla být spojena s významnými projekty společného zájmu a měla by je podporovat.

Pokud jde o nařízení, kterým se stanoví výkonnostní normy pro emise CO₂ pro osobní automobily a dodávky, je klíčovou součástí toho, aby EU splnila svůj cíl snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 alespoň o 55 % ve srovnání s rokem 1990 a cíl klimatické neutrality do roku 2050. K zajištění rychlého a dostatečného snížení emisí ze všech odvětví, včetně dopravy, jsou zapotřebí ambiciózní politiky. V této souvislosti stanovují výkonnostní normy pro emise CO₂ pro nové osobní automobily a dodávky jasné cíle od roku 2030, přičemž cíle 100% snížení má být dosaženo od roku 2035. Musí být k dispozici elektrifikace a čistá paliva. Jak je uvedeno v politických směrech: „*dosažení klimatické neutrality do roku 2050 bude vyžadovat širokou škálu inovativních technologií v oblastech od mobility až po energetiku. Například cíl klimatické neutrality pro automobily do roku 2035 přináší předvídatelnost pro investory a výrobce. Dosažení tohoto cíle bude vyžadovat technologicky neutrální přístup, v němž budou e-paliva hrát roli prostřednictvím cílené změny nařízení v rámci plánovaného přezkumu.*“ To je rovněž zdůrazněno v pověřovacím dopise komisaře pro klima, nulové čisté emise a čistý růst.

8. Jak zajistíte účinnou koordinaci s výkonným místopředsedou pro prosperitu a průmyslovou strategii a také s komisaři pracujícími pod vaším vedením, abyste splnili úkoly uvedené ve Vašem pověřovacím dopise? Jaké konkrétní iniciativy navrhnete v souvislosti s klimatickým cílem na rok 2040, životním prostředím, čistým oběhovým hospodářstvím a spravedlivou transformací? Jak zajistíte soudržnost mezi přechodem na čistou energii a dosažením cílů v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti na jedné straně a politikou hospodářské soutěže na straně druhé?

Pokud budu potvrzena ve funkci výkonné místopředsedkyně, zajistím účinnou koordinaci s výkonným místopředsedou pro prosperitu a průmyslovou strategii a také s příslušnými komisaři a komisařkami, abych splnila úkoly uvedené v mém pověřovacím dopise. Za tímto účelem budu pořádat pravidelná setkání s komisaři, komisařkami a zaměstnanci, abych mohla sledovat pokrok, sladit cíle a podporovat spolupráci s využitím odborných znalostí útvarů Komise. Budu rovněž vést pravidelné dialogy se zúčastněnými stranami, od průmyslu po místní orgány a od finančních institucí až po spotřebitele, abych byla schopna vyhodnotit dosažený pokrok. Budu usilovat o těsné a důvěryhodné partnerství s Evropským parlamentem a jeho příslušnými výbory a členy a členkami, jakož i s Radou a členskými státy, přičemž všichni musí vzájemně spolupracovat.

Pokud jde o cíl v oblasti klimatu pro rok 2040, kterým se podrobněji zabývám ve své odpovědi na otázku č. 9, budu vycházet ze zjištění podrobného posouzení dopadů připojeného ke sdělení o doporučeném cíli v oblasti klimatu pro rok 2040. Toto posouzení zdůrazňuje, že je třeba, aby všechna odvětví přispívala k cíli v oblasti klimatu pro rok 2040 vyváženým a nákladově efektivním způsobem. Tempo dekarbonizace v každém odvětví však závisí na dostupnosti bezuhlíkových řešení.

V zájmu dosažení klimatické neutrality a dohody o čistém průmyslu budu spolupracovat s dalšími členy a členkami sboru komisařů na zajištění soudržnosti mezi politikami, včetně přístupu k čisté energii, možnosti financování, vytváření rozhodujících trhů, obchodní politiky, politiky v oblasti hospodářské soutěže, politiky oběhového hospodářství, jakož i politik v oblasti klimatu a daní.

Klíčovým prvkem našeho úsilí o dekarbonizaci hospodářství a podporu konkurenceschopnosti průmyslu bude rovněž akt o oběhovém hospodářství. Tento akt podpoří udržitelnější způsoby výroby tím, že zvýší atraktivitu druhotných materiálů. Vzhledem k tomu, že jsme úspěšně oddělili hospodářský růst od emisí, musíme jej nyní oddělit i od využívání primárních zdrojů. Podpora oběhovosti se rovněž rozšíří na rozvoj regulačního rámce na podporu oběhovějšího využívání uhlíku, vytváření možností k pohlcování uhlíku a opětovného využívání uhlíku v hospodářství EU udržitelným způsobem.

Mám v úmyslu spolupracovat s výkonným místopředsedou pro prosperitu a průmyslovou strategii na balíčku týkajícím se chemického průmyslu, abychom zajistili zjednodušení a rychlejší postupy. Rovněž budu koordinovat práci na Strategii pro vodohospodářskou odolnost, jež má posílit vodohospodářskou odolnost na celém území EU a napříč různými hospodářskými odvětvími. Hlavní důraz bude kladen na dostupnost čisté vody pro všechny v rámci programu spravedlivé transformace, jakož i na účinné využívání vody a konkurenceschopnost odvětví souvisejících s vodou.

Pokud jde o hospodaření s půdou, může holistická vize přispět ke zmírňování změny klimatu, jakož i ke vzniku zemědělství odolnějšího vůči změně klimatu, zlepšení odolnosti výnosů, posílení biologické rozmanitosti a zlepšení zdraví půdy. Cílem této vize je rovněž dále integrovat biohospodářství EU do oběhivosti.

Jak jsem uvedla v odpovědi na otázku č. 16, pouze zdravé a odolné lesy budou schopny produkovat biomasu potřebnou v klimaticky neutrální ekonomice a zároveň poskytovat nezbytné ekosystémové služby, jako je pohlcování uhlíku a biologická rozmanitost. Pokud jde o rámec pro certifikaci pohlcování uhlíku, budu spolupracovat se svými kolegy a kolegyněmi na vypracování metodik pro uznávání udržitelného využívání biomasy a na začlenění těchto iniciativ do rozvoje biohospodářské strategie.

Jevy jako extrémní vedro, sucho, požáry a další silné povětrnostní jevy jsou umocněny změnou klimatu a budou častější a ničivější. Nezhlednění této skutečnosti v našich politických rozhodnutích oslabí konkurenceschopnost a poškodí sociální soudržnost. Proto budu spolupracovat s komisařem pro klima, nulové čisté emise a čistý růst na novém Evropském plánu pro přizpůsobení se změně klimatu, který má chránit kritickou infrastrukturu v oblasti dopravy a dodavatelského řetězce, jakož i vstupy přírodního kapitálu před klimatickými riziky.

Klíčovou součástí mé odpovědnosti, pokud bude potvrzena jako výkonná místopředsedkyně, bude kombinace cílů v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti s konkurenceschopností. To vyžaduje předvídatelnost pro podnikání v Evropě i mimo ni, strategický přístup, podporu a tržní pobídky, jak je uvedeno v mé odpovědi na otázku č. 7.

Pokud jde o soudržnost s politikou hospodářské soutěže, nejprve bych ráda zdůraznila, že jsem v souladu se Smlouvami EU odhodlána nezávisle a nestranně řešit jednotlivé případy hospodářské soutěže a zároveň plně respektovat integritu a důvěrnost vyšetřování. Politika hospodářské soutěže je však samozřejmě součástí nástrojů Evropské unie. Budu-li potvrzena ve své funkci, zajistím, aby politika hospodářské soutěže spolu s dalšími nástroji politiky přispívala k dosažení zastřešujících cílů, jako je přechod na čistou energii, včetně cílů v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti. Regulace a prosazování hospodářské soutěže musí fungovat ruku v ruce a vzájemně se soudržným způsobem posilovat. V minulosti například prosazování hospodářské soutěže podnítilo a doplnilo regulační iniciativy v mnoha oblastech, které prohlubují jednotný trh, a je nezbytné, aby návrhy právních předpisů vycházely z řádné politiky hospodářské soutěže. Z tohoto důvodu vidím mnoho synergií mezi různými oblastmi mého portfolia při plném dodržování Smluv.

Otázky Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku

9. Jakou představu máte o svém portfoliu nad rámec toho, co bylo uvedeno ve Vašem pověřovacím dopise, a jaký odkaz byste chtěla po sobě zanechat? Jaké legislativní návrhy a jaké další iniciativy budete navrhovat kolegiu komisařů k přijetí v příštích pěti letech, a zejména v prvních sto dnech? Jak zajistíte, aby tyto návrhy a uplatňování stávajících právních předpisů posílily evropskou konkurenceschopnost? Máte v úmyslu založit tyto legislativní návrhy na zvláštních posouzeních dopadů? Jaká další opatření navrhnete k zajištění čisté, sociální, spravedlivé a konkurenceschopné transformace, zejména v nejvíce postižených odvětvích? Jaké jsou Vaše plány, pokud jde konkrétně o dohodu o čistém průmyslu? Jak plánujete řídit práci na provádění stávajícího právního rámce k dosažení cílů pro rok 2030 a vypracovat, jakmile bude přijat cíl snížení emisí do roku 2040, novou strukturu k dosažení nulových čistých emisí do roku 2050, a zároveň zajistit stabilitu a předvídatelnost pro evropské společnosti a investory, snížení cen energií a konkurenceschopnost? Jaká podpůrná opatření navrhnete, aby pomohla společně v EU dosáhnout cíle nulových čistých emisí? Jaká opatření plánujete k odstranění nedostatku soukromých a veřejných investic, který podle Draghiho zprávy činí přibližně 800 miliard EUR ročně? Využijete k tomu i Evropský fond pro konkurenceschopnost? Jak hodláte posílit zapojení občanů do Vaší práce?

Pokud bude můj mandát potvrzen, zaměřím se na kombinaci konkurenceschopnosti a dekarbonizace s cílem učinit z přechodu na čistou energii zdroj růstu a prosperity EU. Evropská unie musí usilovat o čistou, spravedlivou a konkurenceschopnou transformaci, která bude přínosná pro všechny občany a zajistí lepší fungování trhů pro evropské spotřebitele a podniky, jakož i pro naši planetu. Evropa by měla zůstat hlavním cílem investičních příležitostí, které přinášejí stabilní a kvalitní pracovní místa s perspektivou a silným průmyslovým ekosystémem. Program dekarbonizace budu koordinovat s příslušnými členy a členkami sboru komisařů a budu prosazovat takovou politiku hospodářské soutěže, která je v souladu se společnými cíli EU a zajišťuje rovné podmínky. V každé fázi budu spolupracovat s průmyslem, sociálními partnery, a to i v regionech a místních komunitách, a všemi zúčastněnými stranami. Domnívám se, že dekarbonizace a konkurenceschopnost jsou neoddělitelné a všech těchto cílů musí být dosaženo spravedlivým způsobem.

Jak je zdůrazněno v Draghiho zprávě, dekarbonizace může být hnací silou konkurenceschopnosti, pokud budou všechny politiky dobře sladěny. To znamená, že musíme zajistit, aby naše politiky byly koncipovány tak, aby

mobilizovaly synergie a zabránily nesrovnalostem. Musíme podporovat náš průmysl v dekarbonizaci prostřednictvím inovací, čímž se z této transformace stane konkurenční výhoda. Dlouhodobé konkurenceschopnosti pro Evropu nedosáhneme, pokud se od dovážených fosilních paliv nepřesuneme k čistému, konkurenceschopnému a oběhovému hospodářství. A k tomu by mělo dojít co nejdříve. Zajistím pokrok u všech hlavních nástrojů, které máme k dispozici pro přechod na čistou energii: optimalizace podnikatelského prostředí, mobilizace veřejných a soukromých investic a snížení cen energie. Při uplatňování těchto nástrojů zajistím dodržování zásad proporcionality, subsidiarity a zlepšování právní úpravy, mimo jiné prostřednictvím rozsáhlých konzultací a posouzení dopadů, a konkrétně zohledním potřeby malých a středních podniků a malých společností se střední tržní kapitalizací.

Pro dosažení našich cílů v oblasti klimatu je výchozím bodem plné provedení stávajících právních předpisů ke snížení emisí do roku 2030 alespoň o 55 %. Zároveň musíme zajistit dlouhodobější trajektorii přechodu na čistou energii. V tomto ohledu budu v novém funkčním období hned od začátku podporovat komisaře pro klima, nulové čisté emise a čistý růst při přípravě legislativního návrhu klimatického cíle pro rok 2040. Cíl pro rok 2040 se po schválení stane základem příštího vnitrostátně stanoveného příspěvku EU podle Pařížské dohody. Při přípravě rámce v oblasti klimatu po roce 2030 zajistím, aby byla zvláštní pozornost věnována zajištění nákladové efektivnosti, posílení globální konkurenceschopnosti EU a umožnění spravedlivé transformace.

Budu úzce spolupracovat se svými kolegy a kolegyněmi na dohodě o čistém průmyslu s cílem usnadnit dekarbonizaci a posílit konkurenceschopnost, jak jsem nastínila ve své odpovědi na otázku č. 7. Pokud jde o státní podporu, předložím návrhy na zjednodušení a zacílení prosazování politiky hospodářské soutěže a zajištění souladu s prioritami EU, jak je uvedeno v odpovědi na otázku č. 4.

Požadavky na financování dekarbonizace průmyslu jsou značné, ale představují nezbytnou investici do konkurenceschopnosti v dlouhodobém horizontu a i ve srovnání s náklady na nečinnost. Soukromé financování bude a mělo by pokrývat většinu potřeb. Abychom toho dosáhli, musíme: i) prohloubit soukromé kapitálové trhy, jak navrhuje Lettova i Draghiho zpráva; ii) zvýšit udržitelné financování, zejména financování přechodu, a iii) zajistit financovatelnost investic do dekarbonizace. Veřejné prostředky by měly motivovat soukromé investice k uspokojení podstatných potřeb evropského průmyslu. Členské státy mají různé fiskální kapacity, takže kontrola státní podpory má zásadní význam pro spravedlivou hospodářskou soutěž a soudržnost v rámci Unie a zároveň umožňuje dosažení cílů veřejné politiky.

Pro přeměnu soukromého financování na skutečné soukromé investice má zásadní význam stabilní provádění našich stávajících politik a právních požadavků. Budu usilovat o vytvoření příležitostí pro účinnější kombinování soukromých, vnitrostátních a unijních finančních prostředků, aby bylo dosaženo rozsahu financování nezbytného pro výzvu, kterou dekarbonizace představuje. Rozpočet EU je jedním z hlavních katalyzátorů evropské konkurenceschopnosti a já budu spolupracovat s dalšími příslušnými členy a členkami sboru komisařů, abych zajistila, že investice budou zaměřeny na evropskou infrastrukturu a priority pro nulové čisté emise. Příští víceletý finanční rámec poskytne příležitost k další podpoře tohoto úsilí posílením konkurenceschopnosti evropského průmyslu a zajištěním spravedlivé transformace. Jak je uvedeno v politických směrech pro nový sbor komisařů, Komise předloží nový Evropský fond pro konkurenceschopnost jako součást našeho návrhu nového a posíleného rozpočtu v příštím víceletém finančním rámci. V souladu s pověřovacím dopisem by tato činnost měla podporovat významné projekty společného zájmu. Tento fond bude investovat do strategických technologií – včetně čistých technologií – a úsilí o dekarbonizaci, abychom zajistili, že strategické technologie budeme vyvíjet a vyrábět zde v Evropě. Návrh budoucího Evropského fondu pro konkurenceschopnost nás teprve čeká. Naše úvahy musí začínat otázkou „Co chceme financovat?“, abychom se dále mohli zabývat tím, „jak“ nejlépe dosáhnout našich cílů nákladově efektivním způsobem a maximalizovat výsledky v praxi. Tímto způsobem dosáhneme toho, že naše finanční prostředky budou vynakládány s větším účinkem. Využijeme síly našeho rozpočtu k tomu, abychom při plnění našich společných cílů získali pákový efekt a snižovali riziko soukromých investic.

Jakožto silná průřezová politika by politika hospodářské soutěže měla spolu s dalšími příslušnými politickými nástroji přispívat k dosažení zastřešujícího cíle stát se do roku 2050 konkurenceschopnou a odolnou uhlíkově neutrální ekonomikou. Za tímto účelem potřebujeme silnější, a nikoli slabší hospodářskou soutěž u všech relevantních parametrů. Budu-li potvrzena jako výkonná místopředsedkyně, budu politiku hospodářské soutěže dále modernizovat, aby se zajistilo, že bude i nadále usnadňovat konkurenceschopnost společností v EU, a zároveň dodržovat zásadu právního státu a zásadu rovného zacházení.

10. Domníváte se, že současná pravidla státní podpory dostatečně zajišťují spravedlivou hospodářskou soutěž v celé Unii? Jak hodláte zajistit, aby nový přístup k politice hospodářské soutěže a nový rámec státní podpory

podpořily zavádění čisté energie a energie z obnovitelných zdrojů, energetickou účinnost, průmyslové investice a dostatečnou výrobní kapacitu čistých technologií a zároveň omezily závislost na vnějších zdrojích, posílily konkurenceschopnost EU a ochranu evropského průmyslu před vnější nekalou konkurencí v souladu s pravidly WTO a vnitřního trhu? Jaký je Váš názor na zjištění Komise o nespravedlivém subvencování bateriových elektrických vozidel (BEV) z Číny a na prozatímní vyrovnávací cla uložená na dovoz těchto vozidel? Jaká opatření navrhnete k řešení konkrétních problémů, kterým čelí evropské malé a střední podniky a malé podniky se střední tržní kapitalizací? Jaká opatření navrhnete pro přilákání soukromých investic a zabránění přesunu hospodářské a průmyslové činnosti do zahraničí?

Jak je uvedeno v odpovědích na otázky č. 3 a 4, mým cílem bude urychlit a zacílit prosazování státní podpory a dále přizpůsobit politiku státní podpory dlouhodobým cílům provádění dohody o čistém průmyslu a přispět ke konkurenceschopnosti Evropy. V této souvislosti, jak uvádí Draghiho zpráva, bychom se měli poučit z pravidel státní podpory, která byla zavedena v reakci na krizi a v zájmu podpory koordinované pomoci na úrovni EU, abychom omezili riziko roztržitého jednotného trhu.

Obecněji budu modernizovat a dále posilovat prosazování pravidel hospodářské soutěže tím, že zajistím, aby evropské společnosti podporovaly inovace, konkurenceschopnost a vedoucí postavení na celém světě a přispívaly k širším cílům této Komise.

Věřím v multilateralismus. Reformovaná WTO je součástí řešení celosvětové prosperity. Měli bychom i nadále bránit konkurenceschopnost a odolnost EU s využitím celé škály nástrojů Komise k řešení výzev globální ekonomiky. Budu například důsledně prosazovat nařízení o zahraničních subvencích, abychom ochránili jednotný trh před subvencemi narušujícími hospodářskou soutěž ze strany zemí mimo Unii, zajistili rovné podmínky pro všechny společnosti působící na jednotném trhu a zároveň zůstali otevření obchodu a investicím se třetími zeměmi. Zajistím, aby bylo nařízení o zahraničních subvencích prováděno koherentně se všemi ostatními relevantními nástroji v našem souboru nástrojů za účelem dosažení našich společných cílů. Kromě toho rovněž usilujeme o obnovení rovných podmínek na celosvětové úrovni prostřednictvím sblížení pravidel hospodářské soutěže na jiných fórech mimo WTO, jako je Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj a Mezinárodní síť pro hospodářskou soutěž.

Musíme zajistit, aby EU zůstala místem, kde se vyrábí bateriová elektrická vozidla (BEV), a aby zůstala zachována výrobní kapacita EU v tomto odvětví, které má zásadní význam pro ekologickou transformaci EU a naše cíle v oblasti klimatu. Antisubvenční šetření týkající se BEV bylo založeno na spolehlivých skutečnostech a důkazech a bylo provedeno v souladu s pravidly WTO. Komise pracuje na nalezení diplomatického řešení případu BEV, které by bylo v souladu s pravidly WTO, bylo účinné a vymahatelné. Tento případ nenahrazuje naši strategii pro automobilový průmysl. Pokud jde o budoucnost, musíme vést širší strategickou diskusi o budoucnosti automobilového průmyslu v EU s využitím všech politických nástrojů obsažených v našem souboru soudržným způsobem, abychom dosáhli transformace a zajistili ekologický, konkurenceschopný a dobře fungující hodnotový řetězec automobilového průmyslu v Evropě.

Pokud jde o malé a střední podniky, je nezbytné je zapojit, aby byla ekologická a digitální transformace Evropy úspěšná. Proto pravidla státní podpory poskytují členským státům větší flexibilitu, pokud jde o podporu malých a středních podniků, například prostřednictvím rizikového financování a obecně vyšší úrovně podpory. Kontrola spojování podniků v EU navíc chrání malé a střední podniky tím, že brání zvyšování cen a ztrátě kvality a inovací. Přísné prosazování antimonopolních pravidel a kartelových dohod pomáhá chránit malé a střední podniky před tím, aby je dominantní podniky vytlačily z trhu, a zajišťuje, aby mohly těžit ze spravedlivého přístupu na trhy ku prospěchu zúčastněných stran a spotřebitelů. Budu úzce spolupracovat s výkonným místopředsedou pro prosperitu a průmyslovou strategii, který byl tímto úkolem pověřen předsedkyní Komise, abychom stanovili definici malých a středních podniků podle poznatků nedávného hodnocení. Důležitou prioritou bude další usnadnění účasti malých a středních podniků na významných projektech společného evropského zájmu a jejich přístupu k nim. Kromě toho zajistím, aby účinné prosazování antimonopolních pravidel šlo ruku v ruce s důkladným prosazováním nařízení o digitálních trzích, aby se zajistilo, že evropské technologické startupy budou na těchto trzích skutečně úspěšné.

11. Jaká opatření plánujete v krátkodobém, střednědobém a dlouhodobém horizontu ke snížení cen energie a odstranění závislosti EU na fosilních palivech? Co učiníte pro urychlení postupného ukončování dovozu plynu z Ruska? Co považujete za hlavní příčinu kolísání cen energií v EU a jaká konkrétní opatření by podle Vás měla být přijata, aby ceny byly konkurenceschopné, tržní a rozumné? Jak zajistíte, aby podniky a domácnosti těžily z nižších výrobních nákladů na energii z obnovitelných zdrojů? Jakou úlohu by měly hrát významné projekty společného evropského zájmu, pokud jde o výrobu energie a propojení energetických sítí, a jak lze uvolnit další finanční

prostředky na jejich realizaci? Jak se díváte na roli technologické neutrality v kontextu dodávek energie a cen energií? Jaký je Váš názor na jadernou energii a malé modulární reaktory?

Jak zdůrazňuje Draghiho zpráva, vyšší a kolísavé ceny energie jsou jednou z největších brzd pro naši konkurenceschopnost a schopnost růstu našich průmyslových odvětví. Pokud budu ve funkci potvrzena, budu řídit práci Evropské komise v oblasti cenově dostupné energie a odstraňování naší závislosti na fosilních palivech, počínaje postupným ukončováním používání zbývajících fosilních paliv, která EU dováží z Ruska. Budu spolupracovat se svými kolegy komisaři a komisařkami, zejména s komisařem pro energetiku a bydlení, abychom podpořili investice do infrastruktury pro čistou energii a řešili energetickou chudobu v celé Evropě. Věřím, že naší nejlepší strategií pro zajištění cenové dostupnosti energie je co nejrychlejší dokončení přechodu na čistou energii a vybudování silné energetické unie. Za tímto účelem předložím Komise jako součást dohody o čistém průmyslu Akční plán pro cenově dostupnou energii, který se bude zabývat všemi složkami cen energie, včetně zdanění a finančních trhů, vypracováním smluv o nákupu energie a dvousměrných rozdílových smluv pro trhy s energií v Evropě. Navrhnu také plán na ukončení dovozu energie z Ruska. To bude rovněž doprovázeno přezkumem struktury energetické bezpečnosti EU. V neposlední řadě zaměříme své úsilí na provádění nedávné reformy uspořádání trhu s elektřinou, rozšíření obnovitelných zdrojů energie v energetickém systému a zlepšení energetické účinnosti.

Milióny lidí již nyní využívají výhod levných obnovitelných zdrojů energie jako samospotřebitelé nebo v rámci energetických komunit a my musíme zajistit, aby tak činilo čím dál více lidí. Spotřebitelé elektřiny zaznamenali v letech 2021–2023 pokles cen v hodnotě 100 miliard EUR díky výrobě elektřiny z nově instalované solární fotovoltaické a větrné kapacity. Tento trend musí pokračovat a narůstat. Zajistím, aby členské státy zaváděly rychlejší a jednodušší povoloovací postupy, snižovaly byrokratickou zátěž a řádně prováděly právní ustanovení o zavádění obnovitelných zdrojů energie v nových stavbách i renovovaných budovách. Naše daňové a cenové politiky pro využívání energie by měly být sladěny s našimi dlouhodobými udržitelnými cíli a zároveň by měly přispívat k odstraňování rozdílů v hospodářské soutěži. Pro dosažení tohoto cíle je nezbytné postupně ukončit dotace na fosilní paliva a zároveň zvýšit energetickou účinnost.

Klíčem k dokončení transformace a dekarbonizace naší skladby zdrojů pro výrobu elektrické energie bude stanovení správného rámce vhodného pro flexibilní, integrovaný a digitalizovaný evropský energetický systém. Proto budu věnovat velkou pozornost přezkumu nařízení o správě.

Zvýšení výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů vyžaduje modernizovanou elektrizační soustavu, jakož i flexibilitu nabídky a poptávky a řešení pro skladování, aby bylo možné šířit přínosy levné energie z obnovitelných zdrojů v kteroukoli denní hodinu. Budu spolupracovat s komisařem pro energetiku a bydlení na předložení strategického plánu pro digitalizaci a umělou inteligenci v odvětví energetiky. Rovněž zmobilizujeme rámec transevropských energetických sítí, abychom pokračovali v podpoře nejvýznamnějších přeshraničních energetických infrastruktur pro projekty společného zájmu. Budu rovněž aktivně pomáhat při provádění těchto klíčových infrastrukturních projektů prostřednictvím skupin Komise na vysoké úrovni pro regionální spolupráci. Zlepšení vzájemného propojení mezi sítěmi členských států má zásadní význam nejen pro účinnější řízení transformace, ale také pro šíření přínosů v celé Evropě.

Důležité projekty společného evropského zájmu jsou zásadním nástrojem pro společné investice do technologií a infrastruktur budoucnosti, vytvářejí průmyslové inovace a dynamiku a pozitivní vedlejší účinky na širší evropské hospodářství. To je základem jejich sloučitelnosti se státní podporou. Mají zásadní význam pro realizaci evropských řešení a pro členské státy při podpoře projektů energetické infrastruktury s otevřeným přístupem, jsou-li považovány za velmi důležité pro EU. Pokud jde o výrobu energie, mohou významné projekty společného evropského zájmu pomoci zvýšit úroveň inovací u jednotlivých čistých technologií a zvýšit například energetickou účinnost nebo účinnost zdrojů v různých odvětvích (například ve schváleném významném projektu společného evropského zájmu v oblasti cloudových technologií a technologií edge computingu). Pravidla významných projektů společného evropského zájmu podporují spolufinancování vnitrostátních opatření z fondů EU a lze využít finanční prostředky přeměrované v rámci Platformy strategických technologií pro Evropu (STEP). I připravovaný Evropský fond pro konkurenceschopnost by měl významné projekty společného evropského zájmu podporovat.

Budu vycházet ze sdělení o doporučeném cíli v oblasti klimatu do roku 2040 a ze zjištění souvisejícího podrobného posouzení dopadů. Potřebujeme maximální účinnost při zavádění různých technologií, a to jak těch vyspělých, tak těch nových, které by mohly podpořit EU při dosahování její dekarbonizace po roce 2030, přičemž je třeba respektovat výsady členských států v oblasti skladby zdrojů energie v souladu s článkem 194 Smlouvy.

Pokud jde o nízkouhlíkovou jadernou energii, je třeba uvést, že Komise v únoru 2024 zahájila činnost průmyslové aliance, která má usnadnit spolupráci zúčastněných stran na úrovni EU, urychlit zavádění malých modulárních reaktorů a zajistit silný dodavatelský řetězec v EU, včetně kvalifikované pracovní síly. Tím se využijí výrobní a inovační kapacity EU k urychlení zavádění prvních projektů malých modulárních reaktorů v EU do začátku třicátých let tohoto století při dodržení nejvyšších standardů jaderné bezpečnosti, nakládání s odpady, environmentální udržitelnosti a průmyslové konkurenceschopnosti.

Otázka Výboru pro zaměstnanost a sociální věci

12. Vaše portfolio zahrnuje čistou, spravedlivou a konkurenceschopnou transformaci, která podle Vašeho pověřovacího dopisu musí být „ve prospěch lidí a jejich pracovních míst“. V popisu Vašich povinností se však téměř vůbec nehovoří o sociálních aspektech spravedlivé transformace. Jak hodláte spolupracovat s kandidátkou nominovanou na funkci výkonné místopředsedkyně Roxanou Minzatuovou? Jaká konkrétní opatření přijmete, abyste zajistila, že budou chráněny nejzranitelnější domácnosti a že transformace bude prospěšná pro pracovníky, že jejich práva budou dodržována a prosazována a nikdo nebude opomenut? Předložíte v souvislosti se spravedlivou transformací iniciativu týkající se předvídání a řízení změn ve světě práce?

Jaká konkrétní opatření hodláte přijmout v rámci programu zlepšování právní úpravy s cílem zajistit acquis EU v oblasti pracovního práva a zlepšit zaměstnanecká práva a sociální normy?

Jak zajistíte, zejména s ohledem na vnitrostátní sociální plány pro klimatická opatření očekávané do června 2025, aby Sociální klimatický fond poskytoval nejen krátkodobou podporu ohroženým domácnostem, ale také inicioval dlouhodobé změny, s cílem vymanit lidi z energetické a dopravní chudoby? Vzhledem k tomu, že vyplácení prostředků z Fondu pro spravedlivou transformaci skončí v roce 2027, jakými konkrétními opatřeními plánujete podpořit společnosti a pracovníky při transformaci na klimatickou neutralitu? Jakým způsobem hodláte přispět do unie dovedností?

Budu-li ve funkci potvrzena, budu usilovat o to, aby klimatické, hospodářské a sociální cíle nebyly v rozporu se zaměřením na ochranu nejzranitelnějších osob, o společný pokrok, aby se všichni mohli chopit příležitostí, které transformace nabízí, a na podporu transformace zaměřené na lidi. Nová dohoda o čistém průmyslu podpoří udržitelná a konkurenceschopná průmyslová odvětví a zároveň podpoří kvalitní pracovní místa. Spravedlivou transformaci navíc zajistí i Plán pro kvalitní pracovní místa, který vypracuje výkonná místopředsedkyně pro lidi, dovednosti a připravenost spolu se sociálními partnery. Podpoří spravedlivé mzdy, přísné normy pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, dobré pracovní podmínky, odbornou přípravu a spravedlivé přechody mezi zaměstnáními pro pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné, zejména rozšířením míry pokrytí kolektivními smlouvami.

Aby bylo zajištěno, že budou chráněny nejzranitelnější domácnosti a nikdo nebude opomenut, budu spolupracovat s výkonnou místopředsedkyní pro lidi, dovednosti a připravenost na vůbec první Strategii EU pro boj proti chudobě. Tato strategie se bude komplexně zabývat základními příčinami chudoby. Zajištění přístupu k základním službám, včetně energie a dopravy, je klíčem k zajištění spravedlivé ekologické transformace. Při podpoře renovací a přístupu k cenově dostupnému a energeticky účinnému bydlení bude rovněž hrát klíčovou úlohu připravovaný Evropský plán dostupného bydlení.

Sociální klimatický fond bude poskytovat podporu zranitelným domácnostem, zranitelným uživatelům dopravy a zranitelným mikropodnikům při řešení sociálních dopadů nového systému obchodování s emisemi (ETS2) na budovy a silniční dopravu, zejména pokud jde o energetickou a dopravní chudobu. Budu podporovat výkonnou místopředsedkyni pro lidi, dovednosti a připravenost, aby bylo možné nasměrovat plánování a provádění Sociálního klimatického fondu k řešení sociálních dopadů systému ETS2 na zranitelné skupiny. Sociální klimatický fond bude poskytovat dočasnou přímou podporu příjmů a bude zahrnovat opatření i investice, přičemž opatření musí vést ke strukturální změně s významnými a trvalými dopady. Sociální klimatický fond je navržen tak, aby podnítil strukturální změny ve prospěch zranitelných domácností a přispěl k úsilí o dosažení hlavního cíle pro snížení chudoby do roku 2030, který je stanoven v Akčním plánu pro evropský pilíř sociálních práv.

Během svého mandátu budu rovněž úzce spolupracovat s výkonnou místopředsedkyní pro lidi, dovednosti a připravenost s cílem zajistit spravedlivou transformaci pro všechny a vytvořit vhodné podmínky pro to, aby společnosti dosáhly našich společných cílů. Jak bylo oznámeno v Akčním plánu týkajícím se nedostatku pracovních sil a kvalifikovaných pracovníků v EU z roku 2024, Komise zřídí Středisko pro sledování spravedlivé transformace, které usnadní sledování pokroku. Útvary Komise budou analyzovat příslušné stávající rámce a zkoumat, jak lze v rámci procesů dlouhodobějších změn prosazovat společnou a proaktivní vizi s realistickými

cestami. Budu rovněž podporovat práci zmíněné místopředsedkyně v oblasti pracovního práva, aby se zajistilo, že lidé a jejich pracovní místa vždy zůstanou základem našeho sociálně tržního hospodářství, a to i s tím, jak se vyvíjí naše průmyslová odvětví a ekonomiky.

Dovednosti mají zásadní význam pro naši konkurenceschopnost a pro čistou a spravedlivou transformaci. Pakt pro dovednosti a dobré poznatky o dovednostech budou důležitou součástí unie dovedností a budou hrát klíčovou úlohu při poskytování správně kvalifikované pracovní síly pro kritická odvětví. Budu úzce spolupracovat s výkonnou místopředsedkyní pro lidi, dovednosti a připravenost s cílem navázat na vynikající práci rozsáhlých partnerství Paktu pro dovednosti a podporovat prohlubování dovedností a změnu kvalifikace pracovníků.

Otázka Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů

13. Panuje široká shoda na tom, že důvěryhodnost EU závisí na účinném prosazování jejích pravidel, včetně nařízení o digitálních trzích a nařízení o zahraničních subvencích. Jaké jsou v této souvislosti Vaše priority v oblasti prosazování právních předpisů a jak zajistíte jejich včasné a účinné prosazování, které bude přínosem pro spotřebitele a podniky v EU a přispěje k řádnému fungování vnitřního trhu? Vzhledem k tomu, že se jedná o velmi složitý úkol, jak zajistíte odpovídající kvalifikované zdroje a koordinaci v rámci Evropské komise?

Jednou z mých priorit, budu-li potvrzena jako výkonná místopředsedkyně, bude zajistit, aby nové nástroje, jako je nařízení o digitálních trzích a nařízení o zahraničních subvencích, byly účinně prosazovány a přinášely skutečnou přidanou hodnotu spotřebitelům a podnikům v EU. Cílem těchto nástrojů je řešit rostoucí výzvy pro hospodářství EU. Mám v úmyslu prosazovat nařízení o digitálních trzích, které ukládá povinnosti největším digitálním platformám, a zajistí, aby tyto platformy fungovaly spravedlivým způsobem podporujícím hospodářskou soutěž. Stejně tak přisoudím nejvyšší prioritu prosazování nařízení o zahraničních subvencích, které Komisi umožňuje řešit narušení způsobená subvencemi poskytovanými zeměmi mimo Unii společně s působícím na jednotném trhu. Tím se Unii umožní zajistit rovné podmínky pro všechny společnosti působící na jednotném trhu a zároveň zůstat otevřena obchodu a investicím.

Pokud jde o nařízení o digitálních trzích, pro stanovení priorit mé práce s výkonnou místopředsedkyní pro technologickou suverenitu, bezpečnost a demokracii budou vodítkem tři důležité faktory. Za prvé je třeba otevřít uzavřené ekosystémy, ať už u mobilních telefonů, výsledků internetových vyhledávacích dotazů nebo na online tržištích. Menší a inovativní podniky tak získají příležitost nabízet spotřebitelům nové služby. Postupem času jim to umožní konkurovat zavedeným strážcům přístupu na jejich vlastním hřišti. Za druhé je nutné dát spotřebitelům možnost volby. Strážci přístupu příliš často ukládají spotřebitelům své vlastní podmínky a tvrdí, že žádná alternativa není stejně dobrá. Za třetí musíme zajistit, aby data patřila těm, kdo je vytvářejí. Občané mají právo přenášet své údaje kamkoliv chtějí a rozhodnout se, zda chtějí, aby jejich osobní údaje byly použity pro reklamu, či nikoli. Strážci přístupu by neměli používat údaje generované spotřebiteli u obchodníků prodávajících své produkty na online tržištích, pokud konkurují těmto obchodníkům na své vlastní platformě. Chci posílit postavení evropských občanů a podniků v jejich digitálním prostředí a za tímto účelem budu vyžadovat, aby strážci přístupu dodržovali své povinnosti podle nařízení o digitálních trzích. Pokud je dodržovat nebudou, neváhám použít všechny nástroje, které nařízení o digitálních trzích poskytuje, včetně případných pokut.

Pokud jde o prosazování nařízení o zahraničních subvencích, dva způsoby vymáhání představuje kontrola spojování podniků a šetření z moci úřední. Pokud jde o spojování podniků zahrnující zahraniční subvence, budu důsledná u transakcí, které zahrnují subvence ze zemí mimo Unii, a nebudu váhat využít všech pravomocí tohoto nového nástroje, a to i v případech nespravedlivě subvencovaných akvizic evropských podniků. A pokud jde o šetření z moci úřední (tj. šetření z vlastního podnětu Komise), budu pokračovat v probíhajících předběžných šetřeních. Při plném dodržování pravidel nemohu v této fázi předjímat výsledek těchto šetření. Samozřejmě také zajistím, že budeme průběžně sledovat nové případy, které vyžadují opatření z moci úřední, a případně zahájím vyšetřování. V souladu se svým pověřovací dopisem hodlám zaměřit své úsilí z moci úřední na nejvíce postižená odvětví a typy zahraničních subvencí, které nejvíce poškozují spravedlivou hospodářskou soutěž na jednotném trhu. Mnoho součástí jednotného trhu bude vyžadovat důkladnou koordinaci a já budu aktivně přispívat k tomu, aby naše činnosti byly v souladu s klíčovými evropskými prioritami.

Otázka Výboru pro dopravu a cestovní ruch

14. Podle příslušného pověřovacího dopisu bude budoucí kandidát nominovaný na funkci výkonného místopředsedy pro čistou, spravedlivou a konkurenceschopnou transformaci odpovědný za právní rámec pro cíle

EU v oblasti dekarbonizace a za provádění právních předpisů „Fit for 55“. Výbor TRAN zároveň vedl legislativní činnost EP v oblasti dekarbonizace dopravy (iniciativa pro letecká paliva RefuelEU, iniciativa pro námořní paliva FuelEU, revize směrnice o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva). Jak hodnotíte dopad právních předpisů týkajících se Zelené dohody na odvětví dopravy? Jak hodláte připravovat novou strukturu dekarbonizace odvětví dopravy po roce 2030 a zároveň zajistit rovné podmínky pro evropské dopravní společnosti, konkurenceschopnost evropského odvětví dopravy a kvalitní a atraktivní pracovní místa v Evropě? Jak si v tomto ohledu představujete spolupráci s budoucím výkonným místopředsedou pro soudržnost a reformy a budoucím komisařem pro udržitelnou dopravu a cestovní ruch?

V souladu se Zelenou dohodou pro Evropu musí k cílům EU v oblasti klimatu přispívat všechna hospodářská odvětví. V této souvislosti má doprava, jejíž emise CO₂ stále převyšují úroveň z roku 1990, zásadní význam pro dosažení závazku klimatické neutrality EU do roku 2050. EU zavedla komplexní politický rámec, včetně balíčku „Fit for 55“, a komplexní Strategii pro udržitelnou a inteligentní mobilitu, jejímž výsledkem byl mimo jiné balíček pro účinnou a ekologickou mobilitu a balíček ekologizace nákladní dopravy, jež mají dekarbonizovat dopravu.

Inovace, digitalizace, účinné provádění a nezbytné investice mají zásadní význam pro dosažení našich hlavních cílů. Pro dokončení hlavní sítě TEN-T do roku 2030 jsou zapotřebí investice a plánování, aby bylo možné zvýšit odolnost infrastruktury EU vůči přírodním katastrofám nebo nepřátelským akcím, zavést inovativní a digitální řešení, jako jsou udržitelná paliva používaná v dopravě a dobíjecí infrastruktura, modernizovat naše vozové parky a organizovat inteligentnější mobilitu ve městech. Již byly předloženy návrhy na zlepšení využívání kapacity naší infrastruktury, zejména pro železniční dopravu a vnitrozemské vodní cesty, a já doufám, že spolunormotvůrci u nich brzy dosáhnou dohody.

Komisař pro udržitelnou dopravu a cestovní ruch byl pověřen vypracováním investičního plánu pro udržitelnou dopravu, který má upřednostnit investice do dekarbonizace v EU. Budu toto úsilí plně podporovat a začlením jej do dohody o čistém průmyslu. Zároveň musíme vzít v úvahu globální rozměr. Přejít na čistou energii musí jít ruku v ruce s opatřeními na posílení globální konkurenceschopnosti odvětví dopravy EU, přičemž zásadní význam má probíhající práce v rámci Mezinárodní organizace pro civilní letectví a Mezinárodní námořní organizace.

Důležitou úlohu budou hrát veřejné investice, například prostřednictvím dobře cílené veřejné podpory v souladu s našimi pravidly státní podpory. Podobně budu podnikat kroky proti veškerým zahraničním subvencím a investicím, které by mohly mít rušivé účinky a znevýhodňovat evropské dopravní společnosti. Rozpočet EU však nemůže být jediným zdrojem investic. Podpořím spolupráci komisařů a komisařek s členskými státy a regionálními a místními orgány na tom, aby plně zohledňovaly naše společně dohodnuté cíle ve svých vlastních rozpočtech a investičních plánech. Musíme rovněž prozkoumat možnosti financování mimo veřejný sektor, a proto budu přispívat k práci na rozvoji inovativních zdrojů financování, které mohou stimulovat a mobilizovat investice soukromého sektoru. Tato činnost by měla spočívat ve větší spolupráci s Evropskou investiční bankou a Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj s cílem zajistit, aby jejich úvěrové strategie odrážely nejnaléhavější politické potřeby.

Příští Komise se zaměří na rozšíření přístupu k cenově dostupným možnostem dopravy pro všechny Evropany. Dopravní chudoba bude rovněž řešena v rámci vůbec první Strategie EU pro boj proti chudobě, kterou povede výkonná místopředsedkyně pro lidi, dovednosti a připravenost a k níž ráda přispěji. Příští Komise bude rovněž usilovat o vysoké standardy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, investovat do změny kvalifikace a prohlubování dovedností a snažit se přilákat do tohoto odvětví více mladých lidí. Společně s dalšími členy a členkami sboru komisařů budu směřovat naše investice a financování do spravedlivé a sociální transformace i v oblasti mobility, zejména prostřednictvím Sociálního klimatického fondu.

Jsem připravena plně podpořit komisaře pro udržitelnou dopravu a cestovní ruch v jeho činnosti popsané výše a úzce spolupracovat s výkonným místopředsedou pro soudržnost a reformy.

Otázka Výboru pro regionální rozvoj

15. Přes svůj skromný rozpočet byl Fond pro spravedlivou transformaci (FST) klíčovým úspěchem posledního volebního období a nezbytným nástrojem pro území, která čelí sociálně-ekonomickým problémům spojeným s transformací na klimatickou neutralitu. Problémy s přidělováním zdrojů, administrativními překážkami a vyvážením environmentálních a sociálních cílů však omezily jeho účinnost. V důsledku toho mnoho zamýšlených příjemců, včetně tisíců pracovníků z průmyslových odvětví s vysokými emisemi uhlíku, podporu nedostalo. V současné době zbývá ještě velká část přidělených prostředků z FST, které je třeba vyčerpat do roku 2026.

Jak plánujete podpořit místní a regionální orgány, aby urychlily čerpání prostředků a předešly rušení závazků a zároveň zajistily přidanou hodnotu projektů? Zvažujete vytvoření Fondu pro spravedlivou transformaci 2, nebo máte v úmyslu začlenit jeho cíle do jiných fondů politiky soudržnosti, přičemž zásada spravedlivé transformace bude uplatňována průřezově? Vyčleníte na spravedlivou transformaci více zdrojů? Jaká opatření přijmete k zajištění toho, aby se podpora dostala do nejzranitelnějších regionů a odvětví? Plánujete zjednodušit požadavky na přístup pracovníků k podpoře? Domníváte se, že je třeba revidovat právní předpisy o státní podpoře, aby byl umožněn jednodušší a rychlejší přístup k podpoře? A konečně, plánujete rozšířit podporu z fondu na regiony, jako jsou regiony s automobilovým průmyslem nebo intenzivním zemědělstvím, a úměrně navýšit finanční prostředky?

Ve spolupráci s výkonným místopředsedou pro soudržnost a reformy budeme, budu-li potvrzena ve funkci, stavět na pokračujícím úsilí o podporu regionů nejvíce zasažených přechodem na čistou energii. Provádění Fondu pro spravedlivou transformaci (FST) probíhá stabilním tempem, přičemž míra výběru na úrovni fondu vystoupila na 25 %. I když několik regionů podporovaných z FST stále potřebuje dodatečnou podporu k provádění svých plánů územní transformace, je k dispozici mnoho nástrojů a já budu i nadále vybízet členské státy, aby je využívaly.

Důraz je kladen na zajištění toho, aby byly všechny finanční prostředky účinně využívány k přilákání nových společností, vytváření pracovních míst a poskytování nových hospodářských příležitostí v oblastech, které se odklánějí od uhlí a fosilních paliv. Spolu s výkonným místopředsedou pro soudržnost a reformy budu usilovat o regulační prostředí, které umožní všem zúčastněným stranám, včetně pracovníků, plně se zapojit do financování EU a využívat je a zajistit, aby naše politiky podporovaly místní rozvoj inkluzivním a účinným způsobem.

Aktivní zapojení pracovníků do programování a provádění FST usnadňuje přístup k financování. Například projekt „Job after coal“ v polském okrese Konin byl vypracován jako akce odborových svazů hnědouhelných dolů iniciovaná zdola. Cílem tohoto projektu je podpořit účastníky na jejich cestě k novému a udržitelnému zaměstnání díky cílené pomoci, jejíž podoba byla vypracována se zástupci pracovníků. Projekt podporuje změnu kvalifikace a prohlubování dovedností bývalých zaměstnanců dolů a elektráren zasažených postupným ukončením výroby energie z hnědého uhlí.

Budu spolupracovat se svými kolegy, komisařem pro udržitelnou dopravu a cestovní ruch a komisařem pro zemědělství a potraviny, abychom posoudili způsoby podpory pro regiony, jejichž hospodářská dynamika je závislá na automobilovém průmyslu nebo intenzivním zemědělství. Víze pro budoucnost zemědělství a potravinářství a průmyslový akční plán EU pro automobilový průmysl nastíní opatření, která můžeme přijmout, a těším se, že k nim budu moci přispět.

Otázka Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova

16. V čisté, spravedlivé a konkurenceschopné transformaci budou hrát roli i zemědělství a lesnictví. Jsou to dvě z mála odvětví, která nejen produkují uhlík, ale mohou také aktivně pomáhat vázat uhlík, poskytovat obnovitelné suroviny a zmírňovat změnu klimatu a zároveň zajišťovat potravinové zabezpečení pro naše občany. Jak hodláte během spravedlivé transformace posílit odvětví zemědělství a lesnictví? Jak lze vytvořit pobídky pro zemědělství a lesnictví, aby zvýšily svůj podíl na ukládání uhlíku a dosáhly udržitelné konkurenceschopné transformace? Jak byste zamýšlela pomoci zemědělcům a lesníkům přizpůsobit se výzvám spojeným se změnou klimatu?

Jak hodláte zlepšit vyhlídky zemědělství a posílit jeho přínos ke zvýšení sociálně-ekonomického růstu a zlepšení životního prostředí, mimo jiné posílením potenciálu biohospodářství, oběhového hospodářství, odolných potravinových dodavatelských řetězců a inovativních metod?

Zemědělství a lesnictví mají strategický význam pro naši bezpečnost a autonomii. Tato odvětví mají zásadní význam pro naše přírodní prostředí a pro boj proti změně klimatu a vytvoření oběhového biohospodářství v roce 2050. Zároveň se jedná o hospodářská odvětví, která musí být konkurenceschopná a životaschopná. Zemědělci a vlastníci lesů si zaslouží spravedlivý příjem a měli by být podporováni, motivováni a odměňováni za poskytování veřejných statků.

V zájmu pomoci těmto odvětvím v procesu transformace slouží strategické plány SZP jako nástroj zaměřený na výkonnost, díky němuž podpora směřuje k zemědělcům a některým lesníkům. Ve stávajících plánech je 32 % finančních prostředků SZP, což představuje téměř 97 miliard EUR z přidělu na období 2023–2027, vyčleněno na cíle v oblasti klimatu, životního prostředí a dobrých životních podmínek zvířat. Evropský účetní dvůr ve své nedávné zprávě o strategických plánech SZP ze dne 30. září 2024 uznal, že „zelená struktura“ dle nařízení o

strategických plánech SZP na období 2023–2027 umožňuje zahrnout do SZP větší ambice v oblasti životního prostředí a klimatu, ale tento potenciál je třeba lépe využít prostřednictvím vnitrostátních plánů.

Státní podpora může rovněž v podpoře zemědělství a lesnictví hrát klíčovou úlohu. Budu spolupracovat s členskými státy, aby mohly využívat stávající pravidla státní podpory, která zajišťují konkrétní, nedávno revidovaný rámec a blokovou výjimku pro odvětví zemědělství a lesnictví a venkovské oblasti. Zmíněný rámec a bloková výjimka, které mají doplňovat společnou zemědělskou politiku, poskytují členským státům široký prostor pro podporu zemědělců tím, že podněcují hospodářský rozvoj a investice. Soubor nástrojů státní podpory doplňuje podpora *de minimis* pro odvětví zemědělství jakožto doplňkový nástroj. Budu-li potvrzena jako výkonná místopředsedkyně, hodlám zajistit, aby byl urychleně dokončen přezkum podpory *de minimis* v zemědělství za účelem zohlednění inflace.

Posílení konkurenceschopnosti, odolnosti a udržitelnosti odvětví zemědělství bude rovněž vyžadovat přístup založený na pobídkách, který doplní veřejnou podporu. To zdůraznil strategický dialog o budoucnosti zemědělství v EU. Tento strategický dialog rovněž uznal potřebu celounijního srovnávacího systému jako předpokladu pro nový přístup k udržitelnosti. Prostřednictvím nového nařízení o pohlcování uhlíku a uhlíkovém zemědělství klademe základy nového trhu pro udržitelnost, jelikož zavádíme standardizovaný přístup k certifikátům udržitelnosti v celé Evropě. Zmíněné nařízení se nevztahuje pouze na pohlcování uhlíku, ale i na biologickou rozmanitost a přizpůsobení se změně klimatu, jelikož uznává postupy hospodaření, které zvyšují odolnost vůči dopadům změny klimatu, zlepšují úrodnost půdy a chrání a obnovují přírodu, což přináší oboustranně výhodná řešení pro potravinovou soběstačnost a produktivitu půdy. Jak jsem již uvedla výše, domnívám se, že přírodní kredity rovněž představují slibný způsob, jak odměňovat zemědělce za jejich služby, a podpořím komisařku pro životní prostředí, vodohospodářskou odolnost a konkurenceschopné oběhové hospodářství při dalším rozvoji této koncepce.

Pokud jde konkrétně o udržitelnost v tomto odvětví, přijala Komise v roce 2023 pokyny k vyloučení dohod o udržitelnosti v zemědělství z článku 101 Smlouvy o fungování EU. Toto vyloučení umožňuje zemědělským producentům a dalším subjektům v zemědělsko-potravinářském dodavatelském řetězci uplatňovat normy udržitelnosti, které jdou nad rámec toho, co v současnosti vyžadují stávající unijní a vnitrostátní právní předpisy. Budu připravena poskytnout pokyny zemědělcům a jejich partnerům v daném řetězci, kteří předkládají iniciativy v oblasti udržitelnosti.

Budu-li ve funkci potvrzena, budu usilovat o přijetí nové biohospodářské strategie. Ta by měla Evropě umožnit využít potenciál rostoucího odvětví a zajistit konkurenceschopnost a prosperitu, a to i ve venkovských oblastech. Jsem odhodlána vypracovat takovou strategii, která evropským podnikům poskytne orientační rámec pro prosperitu v ekologické transformaci a přechodu na oběhové hospodářství.